

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **D. V. T.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 23. května 2018 č. j. MV-36908-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. prosince 2019 č. j. 57 A 84/2018 - 106

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobci byl v roce 2003 povolen trvalý pobyt na území České republiky. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 26. dubna 2016 č. j. 12 To 24/2016 - 3695 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy a byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání třiceti měsíců. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jako „správní orgán prvního stupně“) proto se žalobcem zahájil řízení o zrušení

povolení k trvalému pobytu. V průběhu řízení žalobce uváděl, že v České republice sdílí společnou domácnost se svou družkou a jejich společnou dcerou, které mají obě povolen trvalý pobyt.

[2] Rozhodnutím ze dne 27. listopadu 2017 č. j. OAM-1868-49/ZR-2016 správní orgán prvního stupně zrušil platnost povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), tedy proto, že byl žalobce pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do tří let, a zároveň mu stanovil lhůtu k vycestování v délce 30 dnů. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že zrušení trvalého pobytu nelze považovat za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, neboť žalobce se podle všeho nezdržuje na území České republiky (opustil místo hlášeného pobytu). Navíc je veřejný zájem na zrušení povolení k trvalému pobytu s ohledem na to, že žalobce spáchal trestný čin spojený s drogami, které mají velmi negativní dopad na společnost.

[3] Odvolání žalobce proti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu zamítla žalovaná rozhodnutím označeným v návěti. Zdůraznila, že žalobce se ani během dlouhého pobytu v České republice neintegrovat, neboť neovládá český jazyk. Skutečnost, že získával prostředky drogovou trestnou činností, svědčí o jeho nedostatečné ekonomické integraci. Žalobcova družka ani dcera na něm nejsou ekonomicky závislé. Ani družka žalobce neovládá český jazyk a udržuje vazby v zemi původu, může tudíž žalobce následovat do Vietnamu. Navíc dlouhou dobu nežila v České republice, nýbrž v Německu, a v době, kdy měl trvat její vztah se žalobcem (tj. v roce 2013), měla dítě s jiným mužem, o čemž žalobce nevěděl. Dcera žalobce si zvykla na nedostatek kontaktu s otcem v době, kdy žalobce vykonával trest odnětí svobody. Žalobce neprokázal, že by na území České republiky žil ve společné domácnosti se svou družkou a dcerou. Závažnost trestné činnosti žalobce převážila nad jeho právem na soukromý a rodinný život.

[4] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 23. dubna 2019 č. j. 57 A 84/2018 - 69. Tento rozsudek však zrušil pro nepřezkoumatelnost Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. října 2019 č. j. 6 Azs 154/2019 - 43.

[5] Rozsudkem označeným v návěti krajský soud žalobu opět zamítl. K námitce, že měla žalovaná rozhodovat podle § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců upravujícího zrušení povolení k trvalému pobytu rodinných příslušníků občanů Evropské unie, krajský soud uvedl, že toto ustanovení je obsahově shodné s § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který na věc aplikovala žalovaná, postup podle obou by tedy vedl ke stejnému výsledku. Krajský soud dále konstatoval, že žalovaná zohlednila všechny zjištěné skutečnosti, které mají vztah k posouzení otázky přiměřenosti jejího rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. V průběhu správního řízení žalobce neprokázal, že by měl na území České republiky vytvořené veškeré zázemí a integrovat se do zdejší společnosti, ani to, že se vzorně stará o dceru a vypomáhá manželce s její výchovou. Naopak vyšlo najevo, že žalobcova družka a dcera dlouhodobě pobývají ve Spolkové republice Německo. Nic nesvědčilo o tom, že by rodina společně pobývala na území České republiky a žalobcova dcera zde navštěvovala základní školu.

pokračování

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. Namítal, že správní orgány nezjistily skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, soustředily se na okolnosti svědčící ve stěžovatelův neprospěch. Zdůraznil, že při rozhodování podle § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá nutnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života cizince přímo ze zákona (nikoli „jen“ z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), čímž dal zákonodárce najevo, že případy uvedené v tomto ustanovení jsou typově méně závažné. Z toho měla žalovaná při posuzování přiměřenosti vycházet. Dle názoru stěžovatele jeho jednání nedosáhlo intenzity nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalovaná argumentovala pouze obecným charakterem trestné činnosti stěžovatele, nezohlednila specifické skutkové okolnosti. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2020 č. j. 5 Azs 38/2019 - 43 [sic!; takový však neexistuje, zřejmě měl na mysli rozsudek č. j. 5 Azs 383/2019 - 40]s tím, že bylo na místě zkoumat například i jeho předcházející bezúhonnost, chování ve výkonu trestu a po propuštění, popřípadě motiv, který jej vedl ke spáchání trestného činu.

[7] Stěžovatel dále uvedl, že se svou nezletilou dcerou nadále udržuje kontakt, i když je dcera v současné době s matkou v Německu. Zájmu stěžovatelovy nezletilé dcery a jejímu právu na setkávání s otcem měl být přiznán zásadní význam. Žalovaná navíc nevzala v potaz, že Česká republika nemá s Vietnamem uzavřenou smlouvu o bezvízovém styku a že je obtížné získat termín pro podání žádosti o povolení k pobytu na české ambasádě ve Vietnamu.

[8] Na závěr stěžovatel shrnul, že krajský soud dostatečně neposoudil skutkové okolnosti, které mluví ve stěžovatelův prospěch, nezhodnotil proporcionalitu napadeného rozhodnutí z hlediska jeho nezbytnosti a přiměřenosti vzhledem ke sledovanému cíli, zároveň převzal některé ze závěrů žalované, které nebyly podloženy dokazováním, a proto je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný.

[9] Žalovaná se ve svém vyjádření omezila na konstatování, že napadený rozsudek krajského soudu je správný.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud předesílá, že o kasační stížnosti rozhodl bezodkladně, ještě před uplynutím lhůty pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 4 ve spojení s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), která začala běžet až od okamžiku doplnění potřebných náležitostí kasační stížnosti, tedy od 11. března 2020 (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 73/2012 - 17 či ze dne 2. listopadu 2016 č. j. 6 Azs 216/2016 - 44). Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se tak stal bezpředmětným.

[12] Podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců zruší Ministerstvo vnitra platnost povolení k trvalému pobytu, *jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České*

republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona třeba zohlednit zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

[13] Stěžovatel v obecné rovině namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Soudní řád správní v § 103 odst. 1 písm. d) rozlišuje nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost (k výkladům těchto pojmů viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003 č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Ani jednou z těchto vad napadený rozsudek netrpí, neboť je z něj zřejmé, jak a z jakých důvodů krajský soud o žalobě rozhodl. To ostatně stěžovatel implicitně potvrzuje tím, že se závěry krajského soudu v kasační stížnosti polemizuje.

[14] Nelze přisvědčit ani námitce, že žalovaná tendenčně zjišťovala pouze skutečnosti svědčící v neprospěch stěžovatele. Žalovaná řádně posoudila všechny okolnosti, které ve správním řízení vyšly najevo. Pokud měl stěžovatel za to, že existovaly další skutečnosti, které by mohly být při rozhodování o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu relevantní, měl je ve správním řízení uvést – tuto povinnost mu výslovně ukládá druhá věta výše citovaného § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Avšak ani v kasační stížnosti stěžovatel neuvedl, v jakém směru konkrétně považuje skutkový stav zjištěný ve správním řízení za nedostatečný. Obecné výtky nemohou pro zrušení napadených rozhodnutí stačit.

[15] Zbývá posoudit, zda obстоjí úvahy krajského soudu ohledně přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[16] V obecné rovině Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že od 18. prosince 2015, kdy nabyl účinnosti zákon č. 314/2015 Sb., ustanovení § 77 zákona o pobytu cizinců rozlišuje dva případy zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu trestné činnosti cizince. Podle § 77 odst. 1 písm. h) se zruší povolení k trvalému pobytu, pokud *byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody*, tedy v případech závažnější trestné činnosti, než na kterou se vztahuje v této věci aplikovaný § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců (odsouzení *za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně*). Vyšší typovou závažnost případů vymezených v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zákonodárce vyjádřil tím, že pro rozhodování podle tohoto ustanovení (na rozdíl od odst. 2) výslovně nepožaduje poměrování zásahu do soukromého a rodinného života cizince (což však neznamená, že se intenzita zásahu nemá zkoumat vůbec – vždy je třeba respektovat čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak Nejvyšší

pokračování

správní soud konstatoval například v rozsudku ze dne 19. prosince 2019 č. j. 10 Azs 263/2019 - 30).

[17] I v situacích vyjmenovaných v § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je však zrušení povolení k trvalému pobytu pravidlem (je-li hypotéza daného ustanovení naplněna), které se neuplatní jenom v situacích, kdy by takový postup byl nepřiměřený z hlediska soukromého a rodinného života cizince. Odlišení od případů uvedených v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spočívá především v tom, že pro závěr o nepřiměřenosti rozhodnutí podle druhého odstavce tohoto ustanovení by měly postačovat méně závažné okolnosti, respektive méně intenzivní vazby cizince na území České republiky.

[18] V dané věci je nesporné, že stěžovatel spáchal úmyslný trestný čin (přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy), za který byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce nepřesahující tři roky. Nejvyšší správní soud souhlasí se správními orgány, že trestné činy spojené s drogami, na něž je navázána řada sociálně patologických jevů, patří mezi typově závažnější. Na tom nic nemění, že stěžovatel naplnil pouze základní skutkovou podstatu daného trestného činu. Lze tedy konstatovat, že existuje veřejný zájem na tom, aby bylo zrušeno povolení stěžovatele k trvalému pobytu.

[19] Nejvyšší správní soud dále odkazuje na zjištění žalované, že stěžovatel i přes dlouholetý pobyt v České republice neovládá český jazyk, což (společně s trestnou činností stěžovatele) svědčí o nízké míře jeho integrace do české společnosti. Společenské vazby stěžovatele k území České republiky tedy nelze považovat za okolnost, která by činila rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu nepřiměřeným.

[20] Stěžovatel považuje rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu za nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života především proto, že jeho družka a dcera mají v České republice povolen trvalý pobyt. Nejvyšší správní soud však ve shodě s krajským soudem ani tuto skutečnost nepovažuje za překážku zrušení povolení k trvalému pobytu. V rámci správního řízení se neprokázalo, že by stěžovatel žil se svou dcerou a družkou ve společné domácnosti. Naopak ze shromážděných podkladů vyplynulo, že družka a dcera stěžovatele dlouhodobě pobývají v Německu, což ostatně v kasační stížnosti uváděl i sám stěžovatel. Za této situace však Nejvyšší správní soud nepovažuje vazby stěžovatele k jeho družce a dceři za tak pevné, aby bylo samotné zrušení povolení stěžovatele k trvalému pobytu nepřiměřeným zásahem do jejich rodinného života.

[21] Nejvyšší správní soud dále nepřehlédl, že družka i dcera stěžovatele mají vietnamskou státní příslušnost, dle zjištění žalované ani družka stěžovatele neovládá český jazyk a stále udržuje vazby k zemi původu. Za takové situace nic nebrání tomu, aby se společně se stěžovatelem přestěhovaly do Vietnamu. V tomto směru Nejvyšší správní soud připomíná, že ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) neukládá smluvním státům všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, případně napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru vždy nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. února 1996 ve věci *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94). V této souvislosti bere Evropský soud pro lidská práva v úvahu mimo jiné i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy

otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na jeho území. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro aktivaci extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. února 2001 ve věci *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98). V projednávaném případě nic nesvědčí o tom, že by stěžovatel nemohl rodinný život se svou družkou a dcerou rozvíjet ve Vietnamu.

[22] Lze také uvést, že stěžovatel si měl být při páchání trestné činnosti vědom důsledků svého jednání, mezi něž patří i ztráta povolení k trvalému pobytu. Cizinec musí počítat s tím, že jeho trestná činnost „*může mít s velkou pravděpodobností za následek, že [...] stát ukončí právo stěžovatele na území pobývat. Stěžovatel tak mohl a měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe sama i své rodinné příslušníky*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. října 2016 č. j. 2 Azs 147/2016-30).

[23] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 2020 č. j. 5 Azs 383/2019 - 40, na který stěžovatel zřejmě hodlal odkázat v kasační stížnosti, není na projednávanou věc přílehlavý. Nejvyšší správní soud v něm sice skutečně uvedl, že je „*kromě závažnosti a povahy spáchaných trestných činů třeba zkoumat i další aspekty předmětného případu, jako je například předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případě motiv, který jej ke spáchání činu vedl, jeho postoj k dosavadní trestné činnosti atd.*“, učinil tak však rámci posuzování, zda s ohledem na trestnou činnost cizince existuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek [ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců]. V projednávaném případě však pro zrušení povolení k trvalému pobytu stačilo zjištění, že stěžovatel v minulosti spáchal úmyslný trestný čin a byl za něj odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebylo nutné posuzovat, zda s ohledem na to představuje do budoucna hrozbu pro veřejný pořádek. Nejvyšší správní soud nevylučuje, že v hraničních případech by chování cizince ve výkonu odnětí svobody či další okolnosti spojené s jeho trestnou činností mohly hrát roli v rámci posuzování povahy a závažnosti protiprávního jednání, v projednávaném případě však ani vzorné chování stěžovatele ve výkonu trestu odnětí svobody nemůže zvrátit závěr o přiměřenosti zrušení povolení k trvalému pobytu. Jiné specifické okolnosti, k nimž by bylo možné přihlédnout, stěžovatel neuváděl.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu